

خاطرات خوش درختکاری

برای ما دهه شصتی‌ها که هنوز خانه‌های حیاط‌دار با باغچه‌ای هر چند کوچک و دو سه تا درختی که انگار به زندگی مان رنگ و رومی پاشید را دیده و درک کرده‌ایم درخت و درختکاری حرمت خاصی دارد.

نزدیک بهار که می‌شد بابا به سراغ گلدان‌ها و درخت‌های حیاط می‌رفت. می‌گفت تا از خواب زمستانی بیدار نشده‌اند باید گلدان‌ها را جابه‌جا کرده و درختان را هرس کرد.

این‌گونه بود که دم‌دم‌های عید، باغبانی بابا حسابی گل می‌کرد و وسط حیاط تلی از خاک گلدان و کود روی هم تلنبار می‌شد. کمی آن‌طرف‌تر هم ردیف گلدان‌هایی که بنا بود خانه جدید گل‌های قدیمی حیاط شود چیده شده بود.

گلدان‌های رز، عیایی، شاه‌پسند، نسترن و حتی خرزهره‌ای که دیگر در گلدان‌های قدیمی‌شان جا نمی‌گرفتند و منتظر نشسته بودند تا بابا گلدان‌های‌شان را عوض کند و خاک تازه آمیخته با کود را پای ریشه‌های‌شان بریزد. تازه خیلی وقت‌ها در باغچه‌ای که سرجمع اندازه یک قلبیر بود دنبال جا بود تا در اواسط اسفند و روز درختکاری، نهالی تازه را در کنار درخت‌های دیگر بکارد تا حال و هوای خانه را بیش از پیش سرسبز، زیبا و باطراوت کند.

این‌گونه بود که در اسفند فقط حال و هوای خانه از بوی رنگ و مواد شوینده و بشور و بساب پر نبود بلکه خانه پر از حس خوب سبزبودن و طراوتی می‌شد که با کاشت نهالی تازه یا بیل زدن باغچه و تعویض گلدان‌ها به دل و جان مان می‌نشست.

آن روزها آپارتمان نشینی مثل امروز میان مردم باب نشده بود و حتی آپارتمان‌هایی هم که تک‌وتوک در میان خانه‌های حیاط‌دار پا گرفته و سربرآورده بود، همچنان حیاط‌های نسبتاً بزرگی داشت؛ حیاط‌هایی که درخت و فضای سبز، اهالی آپارتمان و همسایه‌ها را زیر سایه خود می‌کشید تا ساعتی فارغ از مشکلات آپارتمان‌نشینی، در کنار هم بنشینند و برای هم همسایگی کنند.

حالا دیگر خانه‌های بیشترشان آپارتمانی شده‌اند و از آن فضای صمیمانه و پرتراوت خبری نیست اما درختان و فضای سبز به عنوان ریه‌های زمین به زندگی سلامت‌تر ما کمک می‌کنند و ما با کاشت درخت و ایجاد فضای سبز علاوه بر بهره‌گیری روحی از طراوت این گیاهان، از فواید بی‌شمار آنها برای زندگی و سلامت فردی و اجتماعی هم برخوردار خواهیم شد.

چرا درختکاری، یک کار خیر ماندگار و صدقه جاریه است

درخت دوستی‌بخش

شاید یکی از راهکارهایی که می‌تواند به ما کمک کند تا حدودی روحیه طرف مقابل مان را حدس

برنیم، نوع رفتار افراد با طبیعت و توجه به گیاهان است. آدم‌هایی که اهل نگهداری از گل و گیاه هستند و در خانه‌شان انواعی از گل و گیاه و درخت و گلدان دارند، روحیه‌ای شاداب‌تر و باطراوت‌تر دارند و به‌طور معمول مهربان‌تر از کسانی هستند که علاقه‌ای به طبیعت ندارند. علاقه به یک موجود زنده دیگر و مراقبت و توجه به نیازهای آن نشانه‌ای از بزرگی

زهره احمدزاده

خبرنگار چار دیواری

سابقه فرهنگ درختکاری

در میان ایرانیان

البته که فرهنگ کاشت درخت و درختکاری در ایران سابقه‌ای دیرینه دارد و با فرهنگ ایرانی اسلامی گره خورده است. در زمان‌های قدیم ایرانیان جشن‌های بزرگ و خاصی داشته‌اند. یکی از این جشن‌ها درختکاری بوده که هر سال در ۱۵ اسفند نیز مردم با حضور در باغ‌ها و جنگل‌ها اقدام به کاشت نهال‌های جوان می‌کردند. این رسم تاکنون نسل به نسل در ایران ادامه پیدا کرده است و ماهم اکنون هم روز درختکاری را با یکدیگر جشن می‌گیریم و درخت می‌کاریم. در واقع با این کار ایرانیان با هدیه دادن یک نهال به طبیعت، به پیشواز بهار و زیبایی باشکوهی می‌روند که در انتظارمان است.

ماجرای راه یافتن روز درختکاری به تقویم‌ها

هر سال در نیمه اسفندماه به روز درختکاری می‌رسیم؛ روزی که بهانه‌ای شده تا در واپسین روزهای سال و با نزدیکی به موسم رویش جوانه‌ها، به فکر طبیعت بیفتیم. اما ببینیم چه شد که یک روز تحت عنوان روز درختکاری در تقویم کشورها قرار گرفت.

نخستین بار در سال ۱۸۷۲ میلادی، فردی به نام جولیوس استرلینگ مورتون (J. Sterling Morton) که در ایالت نبراسکا در آمریکا زندگی می‌کرد به فکر این افتاد که روزی را در تقویم به درختکاری و منابع طبیعی اختصاص دهد. در آن زمان تاریخ ۱۰ آوریل به این منظور در نظر گرفته شد و مردم بیش از یک میلیون درخت کاشتند. بعد از مدتی این تاریخ به آخرین جمعه ماه آوریل منتقل شد و از آن به بعد کم‌کم بقیه کشورها همچون ایران نیز وارد این عرصه شدند و روزی را به عنوان روز درختکاری وارد تقویم‌شان کردند.

اهمیت کاشت درخت

در اسلام توصیه اکیدی به کاشت درختان و حفظ فضای سبز شده است. سیره معصومان نیز خود گواه اهمیت فضای سبز و درختان و همت آنها به کاشت درختان مثمر بوده است. حضرت علی (ع) در ۲۵ سال عزلت و خانه‌نشینی، به حفاری قنات و درختکاری مشغول بودند و ۶۰ هزار نخل کاشتند. پیامبر گرامی اسلام (ص) در اهمیت درخت و درختکاری می‌فرماید: «اگر قیامت بر پا شد و در دست یکی از شما نهالی بود، اگر کمی پیش از قیامت توانست آن را بکارد، باید بکارد.» امام صادق (ع) هم فرموده‌اند: «شش چیز است که پس از وفات مومن به او ملحق می‌شود و ثوابش به او می‌رسد: فرزندی که برای او استغفار کند و قرآن و مصحفی که از خود به جای گذارد و مردم آن را تلاوت کنند و درختی که بکارد و صدقه آبی که جاری گرداند و چاه آبی که بکند و سستی که پس از مرگ او به آن اخذ و عمل شود.»